

UCHWAŁA NR III.21.2018
RADY MIEJSKIEJ W SZTUMIE

z dnia 28 grudnia 2018 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Programu Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Mieście i Gminie Sztum na lata 2019-2020.

Na podstawie art. 18 ust. 1 i ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.), w związku z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 z późn. zm.), uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Program Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Mieście i Gminie Sztum na lata 2019-2020, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy w Sztumie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY Rady
Miejskiej w Sztumie

Czesław Oleksiak

Pod względem formalno-prawnym
nie budzi zastrzeżeń

Sztum, dnia 10.12.18.

rada przemy
Michał Brachowicki

UZASADNIENIE

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Program Ochrony Ofiar w Rodzinie w Mieście i Gminie Sztum, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały, określa sposób realizacji zadań własnych gminy, o których mowa w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W Programie na lata 2019-2020 przewidziano kontynuację zadań realizowanych w latach 2016-2018, jak również podjęcie nowych przedsięwzięć. Uwzględniono przede wszystkim zadania związane z prowadzeniem profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy, o której mowa powyżej, do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym m.in. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Załącznik do uchwały Nr III z dnia 21, 2018
Rady Miejskiej w Sztumie
z dnia 28 grudnia 2018 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ
PROGRAM OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
W MIEŚCIE I GMINIE SZTUM
NA LATA 2019 – 2020**

Spis treści

ROZDZIAŁ I. Wstęp

1. Podstawy prawne przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie
2. Wprowadzenie
3. Adresaci Programu
4. Miejsce realizacji Programu
5. Realizatorzy Programu i czas realizacji

ROZDZIAŁ II. Część programowa

1. Opis problemu
2. Założenia Programowe
3. Kierunki Programu
4. Beneficjenci Programu
5. Cel główny Programu
6. Cele strategiczne, adresaci, cele operacyjne, realizatorzy i wskaźniki osiągnięcia celu, termin realizacji celu strategicznego

ROZDZIAŁ III. Część diagnostyczna

1. Zasoby instytucjonalne
2. Potrzeby w sferze przeciwdziałania przemocy w rodzinie
3. Monitorowanie sprawozdawczości i środki finansowe na realizację Programu

ROZDZIAŁ I. WSTĘP

Celem strategicznym Programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska

przemocy w rodzinie, doskonalenie kadr zajmujących się diagnozowaniem i pomocą osobom dotkniętym tym problemem oraz edukację i profilaktykę mieszkańców Miasta i Gminy Sztum.

Opracowanie Programu poprzedzone zostało diagnozą zjawiska przemocy na terenie Miasta i Gminy Sztum.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Mieście i Gminie Sztum ma charakter długofalowy. Działania obejmują lata 2019-2020. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

1. PODSTAWY PRAWNE PRZECIWDZIAŁANIU ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Definiuje ona pojęcie przemocy w rodzinie, określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy. Określa zasady postępowania wobec osób doznających przemocy oraz wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa dla samorządu gminnego następujące zadania: tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym: opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie; prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia; tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Pozostałe akty prawne wspomagające podejmowanie działań na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie i osób stosujących przemoc w rodzinie to:

1. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.),
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 z późn. zm.),
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2137),
4. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani dla Miasta i Gminy Sztum,
5. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020.

2. WPROWADZENIE

Na zjawisko przemocy w rodzinie można patrzeć z różnych punktów widzenia, przyjmując perspektywę indywidualną, systemową lub społeczną. Perspektywa indywidualna, to spojrzenie przez pryzmat osoby doświadczającej przemocy lub przez pryzmat osoby stosującej przemoc w rodzinie. Perspektywa systemowa to ukazanie możliwych form wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc oraz opis metod wsparcia.

Perspektywa społeczna zaś, to odbiór społeczny zjawiska przemocy w rodzinie, postawy członków lokalnej społeczności wobec aktów przemocy. Przemoc jest zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie i dotyczy rodzin o różnym statusie społecznym i należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych i szkodliwych społecznie.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka: kształtuje osobowość,

system wartości, światopogląd, styl i sposób życia. Ogromną rolę w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny mają relacje pomiędzy rodzicami, które powinny być oparte na miłości, wzajemnym szacunku i zrozumieniu. Jeśli występują zaburzenia w tej sferze, role wewnątrzrodzinne także ulegają zaburzeniu, w konsekwencji następuje stopniowa dezorganizacja życia rodzinnego.

Przemoc domowa może być skutkiem i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Jest także potwornym zagrożeniem.

Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje szkodliwe, ujawniające się w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej. Działa dysfunkcyjnie na wszystkie sfery życia rodziny.

Definicje i charakterystyka zjawiska przemocy

Mówiąc o zjawisku przemocy oraz o sposobach jej przeciwdziałania, a także pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie i osobom stosującym przemoc w rodzinie, należy zdefiniować najważniejsze pojęcia związanych z tym zagadnieniem. Definicja najczęściej stosowana określa przemoc domową jako: działanie lub zaniechanie dokonywane w ramach rodziny przez jednego z jej członków przeciwko pozostałym, z wykorzystaniem istniejącej lub stworzonej przez okoliczności przewagi siły lub władzy, godzące w ich prawa lub dobra osobiste.

Przemoc w rodzinie w świetle ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, to: jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje się specyficznymi cechami jak intencjonalność, nierównowaga sił wynikająca z działania człowieka, naruszanie praw i dóbr osobistych powodując cierpienie i ból.

3. ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do rodzin i osób, które ze względu na przemoc w rodzinie wymagają wsparcia społecznego, osób stosujących przemoc w rodzinie, świadków przemocy w rodzinie, osób zagrożonych przemocą, dzieci i młodzieży, przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy, społeczności lokalnej.

4. MIEJSCE REALIZACJI PROGRAMU

Obszar Miasta i Gminy Sztum.

5. REALIZATORZY PROGRAMU I CZAS REALIZACJI

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Mieście i Gminie Sztum na lata 2019 - 2020 będzie realizowany przez instytucje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie: Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Sztumie, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztumie, Komendę Powiatową Policji w Sztumie, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sztumie, placówki oświatowo-wychowawcze oraz placówki nauczania i wychowywania z terenu Miasta i Gminy Sztum, Szpital Polski Sztum, Przychodnie Zdrowia z terenu Miasta i Gminy Sztum, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie, Sąd Rejonowy w Kwidzynie, Prokuraturę Rejonową w Kwidzynie, Zakład Karny w Sztumie oraz organizacje pozarządowe.

ROZDZIAŁ II. CZĘŚĆ PROGRAMOWA

1. OPIS PROBLEMU

Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie

W 2018 r. na zlecenie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sztumie zrealizowano badanie pn. „Diagnoza zjawiska przemocy”. Z badania wynika, że Miasto i Gmina Sztum boryka się z problemem przemocy domowej jednak jego skala nie jest na rażąco wysokim poziomie. Blisko połowa badanych (47%) uczniów przyznała się, że doświadczyła kiedykolwiek przemocy. Głównymi osobami stosującymi przemoc wobec nich byli koledzy i koleżanki ze szkoły (56 %) oraz znajomi (29%). Pokazuje to, iż w szkołach na terenie Miasta i Gminy Sztum występuje zjawisko przemocy rówieśniczej. Badania pokazały również, iż wśród uczniów występuje problem przemocy domowej (50%). W sytuacji doświadczenia przemocy w rodzinie, ankietowani najchętniej zwróciliby się o pomoc do rodziny (45%), zaufanego nauczyciela (37%) oraz policji (31 %). Ponadto z danych wynika, iż co piąty uczeń doświadczył cyberprzemocy. Dodatkowo, nie wszyscy uczniowie mają świadomość czym jest cyberprzemoc (18 %). Badanych zapytano o to czy na ich komputerach jest zainstalowana blokada rodzicielska, aż 42 % nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Na podstawie wykonanej diagnozy stwierdzić można, iż w Mieście i Gminie Sztum konieczna jest realizacja następujących działań, tj.:

1. Działania profilaktyczne na terenie Miasta i Gminy powinny mieć charakter długofalowy i różnorodny. Nie powinny się one ograniczać jedynie do środowiska szkoły – uczniów i nauczycieli, ponieważ przyniosą wtedy znacznie mniejsze efekty.

2. Istotne jest kontynuowanie prowadzonych działań profilaktycznych i edukacyjnych na terenie Miasta i Gminy Sztum, które obejmują wszystkie grupy mieszkańców. Należy podkreślić, że skuteczne rozwiązywanie problemu przemocy domowej zależy nie tylko od podmiotów i instytucji, które działają w tym zakresie, lecz także od społeczności lokalnej. Planowane działania powinny polegać przede wszystkim na dostarczaniu informacji o możliwych formach poszukiwania pomocy oraz funkcjonujących w tym zakresie instytucji.

3. Należy prowadzić działania edukacyjne, których celem jest upowszechnianie wiedzy odnośnie problemu przemocy, w tym jej form oraz sposobów radzenia sobie z problemem.

4. Rekomenduje się zwracanie szczególnej uwagi na wsparcie kadry pracującej w instytucjach pomocowych, szczególnie w zakresie rozwijania ich kompetencji i umiejętności w zakresie nowoczesnych form pomocy pracy z rodzinami borykającymi się z problemem przemocy. Profesjonalna pomoc pomoże zmniejszyć skutki związane z występowaniem przemocy w rodzinie na poziomie rodziny, jak i społeczności lokalnej.

5. Rekomenduje się kampanie społeczne zachęcające do reagowania na przemoc oraz nawiązanie współpracy z służbą zdrowia w celu usprawnienia procedury „Niebieskiej Karty”.

6. Rekomenduje się przeprowadzanie warsztatów lub akcji informacyjnych skierowanych do rodziców, które mogłyby uświadomić różnice między przemocą a konfliktem rodzinnym oraz nauczyć rozpoznawać sygnały świadczące o występowaniu przemocy w rodzinie.

7. Rekomenduje się przeprowadzenie szkoleń dla rodziców, które obejmowałyby następujące zagadnienia: organizacja czasu, podział obowiązków, rozwój emocjonalny dziecka oraz sposoby skutecznej komunikacji. Efektem tych działań będzie wzmocnienie więzi rodzinnych.

8. Rekomenduje się warsztaty dla dzieci i młodzieży w ramach przeciwdziałania przemocy, agresji oraz rozwiązywaniu konfliktów między uczniami, działania edukacyjne zwiększające świadomość problematyki zagrożeń cyfrowych.

9. Wskazane jest przeprowadzenie szkolenia dla nauczycieli w ramach pomocy krzywdzonym uczniom oraz procedury „Niebieskiej Karty” w szkole.

Skala problemu przemocy w rodzinie

Jedną z kluczowych instytucji świadczących pomoc dla rodzin z problemem przemocy w rodzinie jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztumie oraz funkcjonujący w jego ramach Gminny Zespół Interdyscyplinarny. W pracy na rzecz rodzin doświadczających przemocy w rodzinie pracownicy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej współpracują z instytucjami i służbami takimi jak: policja, prokuratura, Sąd Rejonowy - kuratorzy, ochrona zdrowia, oświata.

Z powodu występowania przemocy domowej Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sztumie w 2016 roku udzielił pomocy finansowej 6 rodzinom, w 2017 roku 6 rodzinom, natomiast do października 2018 roku 3 rodzinom.

Jak wynika z danych liczbowych do Przewodniczącej Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Sztumie wpłynęło w 2016 roku 59 Niebieskich Kart, w 2017 roku 58, natomiast do października 2018 roku wpłynęło 47 Niebieskich Kart.

Ze statystyk policyjnych wynika, że na terenie Miasta i Gminy Sztum przeprowadzona została na przestrzeni lat następująca liczba interwencji domowych: 2016-381, 2017-282 i do października 2018-237.

Rodziny borykające się z problemem przemocy w rodzinie mogą otrzymać wsparcie w Punkcie Konsultacyjnym „Krokus” działającym przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sztumie. Specjaliści dyżurujący w Punkcie Konsultacyjnym „Krokus” to radca prawny, psycholog, specjalista ds. przemocy oraz terapeuta ds. uzależnień. W 2016 roku specjaliści dyżurujący w Punkcie udzielili 265 porad tj. radca prawny - 201, psycholog – 20 i specjalista ds. przemocy – 44, w 2017 roku udzielili 222 porady tj. radca prawny - 258, psycholog – 25 i specjalista ds. przemocy – 25, natomiast do października 2018 roku udzielili 303 porad radca prawny - 120, psycholog - 32 i specjalista ds. przemocy – 39.

2. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Program Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Mieście i Gminie Sztum na lata 2019-2020 jest dokumentem opracowanym na podstawie

wytycznych Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Głównym założeniem jest kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramy sprawnie funkcjonującego systemu ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań osób stosujących przemoc w rodzinie; edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa.

Podstawą działań systemowych są założenia, iż: przemoc w rodzinie jest przestępstwem ściganym z urzędu, najważniejsze jest bezpieczeństwo osoby dotkniętej przemocą i zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest zazwyczaj nieskuteczna, za przemoc zawsze odpowiedzialna jest osoba stosująca przemoc, zrozumiałe są wahania i niekonsekwencje w zachowaniu i decyzjach osób dotkniętych przemocą, bowiem jest to jeden z objawów doznawanych urazów oraz konsekwencją bycia osobą dotkniętą przemocą w rodzinie.

Przemoc w rodzinie należy rozpatrywać z wielu perspektyw w szczególności psychologicznej, prawnej, ekonomicznej, społecznej i moralnej. Z tego względu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wymaga wieloaspektowego podejścia, a przede wszystkim systemowego, z zaangażowaniem wszystkich podmiotów zajmujących się bezpośrednio czy też pośrednio tym problemem.

Pojedyncza instytucja nie jest sama w stanie skutecznie rozwiązywać problemu przemocy w rodzinie. Nieodzowna jest interdyscyplinarność pracy w tym zakresie poprzez ścisłą współpracę, łączenie działań, przepływ informacji, określenie wspólnego celu oraz przewidywanie efektów. Interdyscyplinarność jest podstawą skuteczności w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Aby skutecznie przeciwdziałać przemocy domowej niezbędna jest kompleksowość podejmowanych działań. Efektywność zapewni długofalowy system edukacji skierowany zarówno do grup zawodowych udzielających wsparcia, podejmujących interwencje i mających kontakt z osobami dotkniętymi przemocą jak również edukacja społeczna, mająca na celu przede wszystkim odkłamanie mitów i stereotypów, a także zmianę obyczajów i postaw sprzyjających i usprawiedliwiających przemoc w rodzinie.

Wzrost świadomości społecznej przyczyni się do zapobiegania przemocy, umożliwi szybsze reagowanie a także spowoduje, że osoby stosujące przemoc będą odczuwać brak akceptacji dla swoich działań, co znacznie zwiększy skuteczność w jej zapobieganiu oraz łagodzeniu jej następstw.

4. KIERUNKI I CELE PROGRAMU

CELE:

1. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.
2. Skuteczne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez wzmacnianie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zmniejszanie negatywnych następstw dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
3. Edukacja społeczna i promocja działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Mieście i Gminie Sztum.
4. Zapewnienie interdyscyplinarnych szkoleń dla służb zajmujących się problemem przemocy.
5. Zapobieganie stosowaniu przemocy poprzez oddziaływania psychologiczno-terapeutyczne, zajęcia warsztatowe na osoby stosujące przemoc w rodzinie.

Program zakłada następujące kierunki działań:

1. Dążenia do opracowania pełnej diagnozy zjawiska przemocy na terenie Miasta i Gminy Sztum przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Sztumie poprzez analizę sprawozdań z instytucji świadczących pomoc w zakresie przemocy w rodzinie.
2. Tworzenie strategii interwencyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
3. Budowanie systemu wsparcia dla osób uwikłanych w sytuację przemocy w rodzinie.
4. Kształtowanie właściwych postaw w społeczności lokalnej wolnych od przemocy: działania edukacyjne, działania profilaktyczne, działania informacyjne.
5. Profesjonalizacja kadr związanych z pracą w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

4. BENEFICJENCI PROGRAMU

Wszelkie cele i działania zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego programu mają służyć poprawie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą, jak i ochronie rodzin zagrożonych przemocą.

Aby efektywnie zapobiegać problemowi przemocy w rodzinie i zwalczać zachowania przemocowe, konieczne jest stworzenie spójnego i wielopoziomowego systemu pomocy osobom uwikłanym w przemoc, systemu opartego o aktywizację i rozwój zasobów lokalnych,

zwłaszcza form pomocy oraz dostęp do specjalistów.

Program kierowany jest do osób dotkniętych przemocą w rodzinie, osób stosujących przemoc w rodzinie, świadków przemocy w rodzinie, osób zagrożonych przemocą, dzieci i młodzieży, przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy, społeczności lokalnej.

5. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

6. CELE STRATEGICZNE, ADRESACI, CELE OPERACYJNE, DZIAŁANIA, REALIZATORZY, WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA CELU, TERMIN REALIZACJI DZIAŁAŃ

Cel strategiczny. 1. Skuteczne i efektywne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez wzmacnianie rozwoju systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Adresaci: osoby uwikłane w sytuację przemocy w rodzinie, przedstawiciele instytucji biorących udział w przeciwdziałaniu przemocy, społeczeństwo.

Cel operacyjny 1.1. Rozwój systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania do celu operacyjnego 1.1.

1.1.1. Prowadzenie przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Sztumie zintegrowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie: diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie.

1.1.2. Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku.

1.1.3. Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,

1.1.4. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym.

Termin realizacji działań celu operacyjnego nr 1.1.

Zadanie stałe, realizowane corocznie.

Cel operacyjny 1.2. Współpraca międzyresortowa na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania do celu operacyjnego 1.2.

1.2.1. Współpraca między instytucjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i zapobieganie jego skutkom,

1.2.3. Wspólne szkolenia, konferencje w celu wymiany doświadczeń, forum.

1.2.4. Wymiana doświadczeń, współpraca z instytucjami i organizacjami z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Termin realizacji działań celu operacyjnego nr 1.2.

Zadanie realizowane corocznie.

Cel operacyjny 1.3. Diagnozowanie i monitorowanie zjawiska przemocy na terenie Miasta i Gminy Sztum.

Działania do celu operacyjnego 1.3.

1.3.1. Prowadzenie statystyk w zakresie zjawiska przemocy przez wszystkie instytucje zgodnie z wymaganiami resortowymi oraz w sposób ustalony przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Sztumie.

1.3.2. Zbieranie danych statystycznych z instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Mieście i Gminie Sztum przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Sztumie w celu diagnozowania skali zjawiska i monitorowania zmian.

1.3.3. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie.

1.3.4. Badanie skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą.

Termin realizacji działań celu operacyjnego nr 1.3.

Zadanie realizowane corocznie.

Realizatorzy celu strategicznego 1. Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Sztumie, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztumie, Komenda Powiatowa Policji w Sztumie, Sąd Rejonowy w Kwidzynie, Prokuratura Rejonowa w Kwidzynie, Zakład Karny w Sztumie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sztumie, placówki ochrony zdrowia, placówki oświatowo-wychowawcze, placówki nauczania i wychowania oraz organizacje pozarządowe.

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego 1.: liczba spotkań zespołu, liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty, liczba powołanych grup roboczych, dane statystyczne dotyczące zjawiska przemocy, liczba opracowanych diagnoz, liczba zakończonych procedur Niebieskiej Karty z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie.

Termin realizacji zadań celu strategicznego nr 1.

Zadanie stałe, realizowane corocznie.

Cel strategiczny 2. Zmniejszanie negatywnych następstw dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie i świadków przemocy w rodzinie.

Adresaci: osoby dotknięte przemocą i świadkowie przemocy.

Cel operacyjny 2. 1. Udzielanie profesjonalnej pomocy i wsparcia osobom lub rodzinom dotkniętym przemocą i świadkom przemocy.

Działania do celu operacyjnego 2.1.

2.1.1. Poradnictwo medyczne, psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, prawne, socjalne.

2.1.2. Interwencja kryzysowa.

2.1.3. Realizacja programów terapeutycznych dla osób dotkniętym przemocą w rodzinie.

2.1.4. Realizacja procedury „Niebieskiej Karty”.

2.1.5. Udzielanie bezpiecznego schronienia osobom dorosłym lub/i rodzinom dotkniętym przemocą.

2.1.6. Zapewnianie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom.

Termin realizacji działań celu operacyjnego nr 2.1.

Zadanie stałe, realizowane corocznie.

Realizatorzy celu strategicznego 2.: Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Sztumie, Sąd Rejonowy w Kwidzynie- kuratorzy sądowi, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztumie, Komenda Powiatowa Policji w Sztumie, Prokuratura Rejonowa w Kwidzynie, Zakład Karny w Sztumie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sztumie, placówki ochrony zdrowia, placówki oświatowo-wychowawcze, placówki nauczania i wychowania oraz organizacje pozarządowe.

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego 2.: liczba porad udzielonych osobom lub rodzinom dotkniętym przemocą, liczba osób objętych poradnictwem, pomocą i wsparciem, liczba interwencji kryzysowych, liczba programów terapeutycznych, liczba uczestniczących w programach, liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty, liczba rodzin, w których wszczęto procedurę Niebieskiej Karty, liczba osób dorosłych lub rodzin, którym udzielono bezpiecznego schronienia, liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie.

Termin realizacji zadań celu strategicznego nr 2.

Zadanie stałe, realizowane corocznie.

Cel strategiczny 3. Edukacja społeczna i promocja działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Mieście i Gminie Sztum.

Adresaci: dzieci i młodzież, osoby dorosłe, społeczność lokalna.

Cel operacyjny 3.1. Upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych.

Działania do celu operacyjnego 3.1.

3.1.1. Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (broszur, ulotek, plakatów itp.) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności.

3.1.2. Dostarczenie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie – wydanie i rozpowszechnianie informatorów.

3.1.3. Umieszczenie informacji na stronach internetowych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sztumie i Urzędu Miasta i Gminy w Sztumie oraz w Biuletynie Informacyjnym Miasta i Gminy Sztum.

Termin realizacji działań celu operacyjnego nr 3.1.

Zadanie realizowane corocznie.

Cel operacyjny 3.2. Zmiana postaw, przekonań i zachowań mieszkańców Miasta i Gminy Sztum wobec zjawiska przemocy.

Działania do celu operacyjnego 3.2.

3.2.1. Udział w kampaniach społecznych, spotkaniach, wydarzeniach na temat przemocy w rodzinie.

3.2.2. Współpraca z mediami (prasa, telewizja) w zakresie propagowania zachowań bez przemocy oraz zmiany postrzegania zjawiska przemocy w rodzinie.

3.2.3. Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych z zakresu umiejętności społecznych oraz przemocy w rodzinie.

3.2.4. Opracowanie i realizacja programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Termin realizacji działań celu operacyjnego nr 3.2.

Zadanie realizowane corocznie.

Cel operacyjny 3.3. Promowanie wartości rodzinnych i wychowania bez przemocy.

Działania do celu operacyjnego 3.3.

3.3.1. Prowadzenie w placówkach oświatowych programów profilaktycznych, uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy.

3.3.2. Prowadzenie programów i warsztatów umiejętności wychowawczych dla rodziców.

Termin realizacji działań celu operacyjnego nr 3.3.

Zadanie stałe, realizowane corocznie.

Realizatorzy celu strategicznego 3.: Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Sztumie, Sąd Rejonowy w Kwidzynie- kuratorzy sądowi, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztumie, Komenda Powiatowa Policji w Sztumie, Prokuratura Rejonowa w Kwidzynie, Zakład Karny w Sztumie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sztumie, placówki ochrony zdrowia, placówki oświatowo-wychowawcze, placówki nauczania i wychowania oraz organizacje pozarządowe.

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego 3.: liczba rozkolportowanych ulotek i broszur, nakład informatorów, liczba kampanii społecznych, spotkań i wydarzeń prowadzonych na terenie Miasta i Gminy Sztum, liczba osób biorących udział w ww. działaniach, liczba programów, artykułów w mediach dotyczących zjawiska przemocy, ilość przeprowadzonych zajęć profilaktycznych z zakresu przemocy itp., ilość warsztatów doskonalenia umiejętności społecznych itp., liczba osób biorących udział w ww. działaniach.

Termin realizacji zadań celu strategicznego nr 3.

Zadanie ciągle, realizowane.

Cel strategiczny 4. Podnoszenie i doskonalenie umiejętności kadry, rozwijanie współpracy interdyscyplinarnej.

Adresaci: wszystkie instytucje, organizacje, służby i środowiska tworzące system.

Cel operacyjny 4.1. Systematyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury Niebieskie Karty i prowadzenia Interwencji Kryzysowej.

Działania do celu operacyjnego 4.1.

4.1.1. Szkolenia resortowe.

4.1.2. Szkolenia interdyscyplinarne z zakresu przeciwdziałania przemocy.

4.1.3. Organizowanie interdyscyplinarnych szkoleń w celu podniesienia umiejętności pracy z osobami dotkniętymi problemem przemocy oraz skuteczniejszego radzenia sobie ze stresem, superwizji.

Termin realizacji działań celu operacyjnego nr 4.1.

Zadanie corocznie.

Cel operacyjny 4.2. Konferencje i seminaria z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla przedstawicieli instytucji, służb, różnych grup zawodowych i społecznych zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Działania do celu operacyjnego 4.2.

4.2.1. Organizacja i przeprowadzanie konferencji z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

4.2.2. Uczestnictwo w konferencjach i seminariach.

Termin realizacji działań celu operacyjnego nr 4.2.

Zadanie realizowane corocznie.

Realizatorzy celu strategicznego 4.: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztumie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sztumie.

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego 4.: liczba szkoleń dotyczących przemocy w rodzinie, liczba uczestników szkoleń, liczba zorganizowanych konferencji i seminariów, liczba uczestników konferencji i seminariów.

Termin realizacji zadań celu strategicznego nr 4.

Zadanie stałe.

Cel strategiczny 5. Zapobieganie stosowaniu przemocy w rodzinie.

Adresaci: osoby stosujące przemoc w rodzinie.

Cel operacyjny 5.1. Działania psychologiczno-terapeutyczne.

Działania do celu operacyjnego 5.1.

5.1.1. Poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, socjalne, realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych.

5.1.2. Stosowanie procedury Niebieskiej Karty przez uprawnione podmioty.

Realizatorzy celu strategicznego 5.: Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Sztumie, Sąd Rejonowy w Kwidzynie, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztumie, Komenda Powiatowa Policji w Sztumie, Prokuratura Rejonowa w Kwidzynie, Zakład Karny w Sztumie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sztumie.

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego 5.: liczba udzielonych porad, liczba programów, liczba osób stosujących przemoc w rodzinie objętych programami, liczba sporządzonych formularzy Niebieskich Kart przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę, liczba spraw zakończonych, liczba wszczętych postępowań oraz odmów wszczęcia w sprawach związanych z przemocą w rodzinie itp.

Termin realizacji działania celu strategicznego nr 5.

Zadanie realizowane corocznie.

ROZDZIAŁ III. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

1. ZASOBY INSTYTUCJONALNE

Bezpośrednio przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie zajmuje się sieć instytucji:

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Komenda Powiatowa Policji w Sztumie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sztumie,
- Zakład Karny w Sztumie,
- Prokuratura Rejonowa w Kwidzynie,
- Placówki oświatowo-wychowawcze w Mieście i Gminie Sztum,
- Placówki nauczania i wychowania w Mieście i Gminie Sztum,
- Szpital Polski Sztum, Przychodnie zdrowia,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Sąd Rejonowy w Kwidzynie – kuratorzy zawodowi i społeczni,
- Organizacje pozarządowe,
- inne zainteresowane instytucje.

Ww. podmioty wchodzi w skład Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Sztumie.

2. POTRZEBY W SFERZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

1. Prowadzenie systemu informacji i edukacji w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Stałe doskonalenie zasobów kadrowych; wypracowanie i wprowadzenie procedur i monitorowanie przemocy w rodzinie.
3. Wprowadzenie spójnego systemu współpracy i koordynacji pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie.
4. Stałe monitorowanie, ewaluowanie oraz inicjowanie wprowadzania koniecznych zmian w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, edukacja społeczna.
5. Miejsca schronienia w związku z przemocą domową.

3. MONITOROWANIE, SPRAWOZDAWCZOŚĆ I ŚRODKI FINANSOWE NA REALIZACJĘ PROGRAMU

MONITOROWANIE

Monitorowanie realizacji programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji Programu podmioty składają do dnia 31 stycznia każdego roku do Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sztumie.

SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztumie do dnia 31 marca każdego roku przedkłada Burmistrzowi Miasta i Gminy w Sztumie sprawozdanie z realizacji Programu.

FINANSOWANIE PROGRAMU

Program będzie finansowany ze środków budżetu gminy Sztum, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.